

ΝΟΥΣ ΟΜΙΛΟΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2022

 ΟΜΙΛΟΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΩΝ	ΟΝ/ΜΟ			
	ΜΑΘΗΜΑ	ΝΕΟ/ΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ		
	ΤΑΞΗ	Γ ΛΥΚΕΙΟΥ		
	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	10/4/2022	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	3 ΩΡΕΣ

ΑΡΧΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Είναι η ευτυχία υποχρεωτική;

Η πιο σύγχρονη τάση σχετικών ερευνών, τείνει να προτάσσει ως σημαντικότερη (εν συγκρίσει με τους πιο αντικειμενικούς δείκτες ποιότητας ζωής) την απάντηση του καθενός στην ερώτηση πόσο ευτυχισμένος νιώθει. Άρα, ευτυχισμένος είναι αυτός που νομίζει ότι είναι ευτυχισμένος. Ακόμα κι αν για κάποιον άλλο αυτή η ευτυχία είναι ακατανόητη. Ο Καζαντζάκης έγραφε στον Ζορμπά ότι «η ευτυχία είναι πράγμα απλό και λιτοδίαιτο, ένα ποτήρι κρασί, ένα κάστανο, ένα φτωχικό μαγκαλάκι, η βουή της θάλασσας». Ενδιαφέρεται κανείς;

Ενώ οι περισσότεροι συμφωνούν ότι είναι κάτι σπουδαίο, ο καθένας αναφέρεται σ' αυτήν εννοώντας κάτι διαφορετικό. Υποκειμενική η ευτυχία, λοιπόν. Σε αυτό συμφωνεί και η θετική ψυχολογία, επίσημος κλάδος της ψυχολογίας από το 1998, η οποία ζητά αντί να επικεντρωνόμαστε στο πρόβλημα, να κοιτάξουμε τα θετικά συναισθήματα, να ψάξουμε αυτό που δίνει αξία στην ύπαρξή μας, να δημιουργήσουμε μια ποιοτική ζωή. Ο στόχος μας είναι η ευτυχία, και όλοι μπορούμε να την αποκτήσουμε.

[...] Μέσα σε κάποια χρόνια, η θετική ψυχολογία κατέκτησε τις δυτικές, τουλάχιστον, κοινωνίες· με έναν εντελώς φυσικό τρόπο βρέθηκαν στο λεξιλόγιό μας όροι όπως η ενσυνειδητότητα, η ψυχική ανθεκτικότητα ή η αυτοσυμπόνια και κάπως μετατοπίστηκε η οπτική γωνία από την οποία κοιτούσαμε το ευ ζην. Η αντίληψη ότι η ευτυχία μαθαίνεται και είναι προσιτή σε όλους προκάλεσε μια μαζική στροφή προς αυτή την κατεύθυνση (λογικό) και κάπου εκεί τα πράγματα άρχισαν να περιπλέκονται, με αποτέλεσμα να ανασχηματιστεί και σίγουρα να ισχυροποιηθεί η κυριαρχική πλέον κουλτούρα της αυτοβοήθειας, που εν πολλοίς αντλεί το περιεχόμενό της από αυτή την πρόθεση της θετικότητας. [...]

Το μονοπάτι για την ευτυχία δεν ήταν ποτέ το ίδιο. Άλλαζε μαζί με την κοινωνία. Κάποτε που ο μεταπολεμικός, για παράδειγμα, άνθρωπος είχε ανάγκη από αυτοπεποίθηση και εξωστρέφεια, αυτοί ήταν τομείς στους οποίους έπρεπε να «βελτιωθεί» για να κάνει τη ζωή του καλύτερη. [...] Σήμερα, έπειτα από μια παγκόσμια οικονομική κρίση, στα χρόνια της τεχνολογικής εξάρτησης, της ταχύτητας, του μόνιμου άγχους και της υπερανάλυσης, το μονοπάτι έχει αλλάξει και πάλι. Οι οδηγίες πλέον περιλαμβάνουν καταγραφή δεδομένων, μέτρηση βημάτων τη μέρα και σφυγμών κατά τον ύπνο, καταπολέμηση των αρνητικών σκέψεων και επίτευξη μικρών στόχων – η ευτυχία περνάει μέσα από την επιβίωση, την αντοχή, την οργάνωση. [...]

Δεν είναι κακό, προφανώς, να αναζητούμε την ευτυχία – αντιθέτως. Ωστόσο υπάρχει μια παγίδα σε αυτό το ατελείωτο κυνήγι [...] να προσπαθήσουμε τόσο πολύ να μοιάζουμε ευτυχισμένοι, ξεχνώντας τελικά να γίνουμε. Η εικόνα της ευτυχίας, δηλαδή, να

αντικαταστήσει την ίδια την ευτυχία. Αν το σκεφτείτε, συμβαίνει ήδη – όχι μόνο στα σόσιαλ μίντια, όπου σχεδόν μαζοχιστικά επιδιώκεται. Η καλή εικόνα, το χαμόγελο, η αισιοδοξία είναι προαπαιτούμενα σε έναν κοινωνικό-εργασιακό κύκλο, καθώς έχει ανατείλει μια νέα ηθική που επιβάλλει στο άτομο να δείχνει ικανοποιημένο, συμφιλιωμένο, πρόθυμο. [...] Το ισχύον (πολιτικό, οικονομικό, ιδεολογικό) σύστημα επιτρέπει στον καθένα να ελπίζει ότι θα εξελιχθεί σε οτιδήποτε (άρα και στο να είναι ευτυχισμένος) και είναι δική του ευθύνη να τα καταφέρει· το στραβό χαμόγελο ή τα παραπάνω κιλά ή ο χαμηλός μισθός είναι ενδείξεις αποτυχίας ή προβλήματος. Το να είμαστε ευτυχισμένοι ή υγιείς είναι σαν ξαφνικά να μην το οφείλουμε στους εαυτούς μας, αλλά στο περιβάλλον μας. [...]

Η ζωή μας αποκτά αξία μέσα από τις αντιθέσεις της και την ευτυχία τη συναντάμε μέσα από τη διαδικασία της ύπαρξης, ο καθένας με τον τρόπο του. Κάποιος τη βρίσκει μέσα του, βελτιώνοντας τον εαυτό του και καλλιεργώντας τα θετικά του συναισθήματα. Άλλος τη βρίσκει στο πορτοφόλι του. Άλλος στον έρωτα, άλλος στα χόμπι του ή στην τέχνη, άλλος στο βραδινό ποτό, άλλος ταξιδεύοντας, άλλος στις αναμνήσεις, στα όνειρα, στον Θεό, στη γιόγκα, στο ποδόσφαιρο, στις ψευδαισθήσεις. Ίσως όλη αυτή η μανία των τελευταίων ετών και η απαίτηση για περισσότερη ευτυχία να αποτελεί τελικά μια τέτοια διαδικασία, το καβαφικό ταξίδι, έναν τρόπο να προχωράμε, μια μέθοδο του καιρού μας. Ή ίσως, όπως λέει ο Σκωτσέζος μουσικός και καλλιτέχνης Μπιλ Ντράμοντ, «η ζωή είναι πολύ σύντομη για να την ξοδέψουμε αναζητώντας την ευτυχία». Όπως νομίζει ο καθένας.

Αθως Δημουλάς, Καθημερινή
08/06/2021
Ελαφρώς Διασκευασμένο

Κείμενο 2

Ο Εθελοντισμός Οδηγεί Στην Πληρότητα

Ο Γιάννης Μπιτζούνης, καθηγητής φυσικής αγωγής, εξηγεί πώς με τον εθελοντισμό μπορεί τελικά να πάρεις περισσότερα από όσα δίνεις.

Τι ακριβώς κάνεις ως εθελοντής;

Συμμετέχω στο Make A Wish Greece, που έχει σαν στόχο την πραγματοποίηση ευχών παιδιών που αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα υγείας. Πιο συγκεκριμένα, συμμετέχω στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα "Αστέρι της Ευχής" με την ιδιότητα του εκπαιδευτικού στο Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών του Δήμου Ζαχάρως όπου εργάζομαι.

Τι έχεις κερδίσει εσύ ως άτομο από αυτή σου τη συμμετοχή;

Ο εθελοντισμός είναι η ύψιστη μορφή προσφοράς του ανθρώπου προς τον άνθρωπο. Καμία άλλη ενασχόληση δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη συναισθηματική πληρότητα που προσφέρει η ιδέα της προσφοράς σε έναν τόσο ιερό σκοπό. Η αλήθεια όμως είναι ότι πολλές φορές αυτά που νιώθεις δεν μπορούν να συμπυκνωθούν σε λέξεις. Θα πρέπει να το δοκιμάσεις για να καταλάβεις τι εννοώ, όταν λέω ότι ο εθελοντισμός με γεμίζει.

Ο εθελοντισμός δεν νιώθω ότι μου "τρώει" χρόνο, αλλά ότι γεμίζει τον χρόνο μου.

Μιας και το αναφέρεις, ξέρεις ότι υπάρχουν έρευνες που υποστηρίζουν ότι οι άνθρωποι που ασχολούνται με τον εθελοντισμό είναι πιο ευτυχισμένοι και ζουν περισσότερο;

Όχι, δεν το έχω ακούσει. Το πιστεύω, όμως, γιατί το βιώνω. Βλέπω ότι η επαφή με άλλους ανθρώπους – μέσα από το πρίσμα της προσφοράς – με κάνει ευτυχισμένο και με οδηγεί σε ψυχική ηρεμία και γαλήνη. Αν τώρα αυτό μου χαρίσει και χρόνια, ακόμα καλύτερα. Το

ζητούμενο όμως να θυμάσαι με τον εθελοντισμό δεν είναι τι μπορεί να πάρεις. Είναι τι μπορείς να δώσεις.

Ποια θα περιέγραφες ως την ωραιότερη στιγμή που έχεις ζήσει από την επαφή σου με τέτοιους είδους δράσεις;

Είναι πολλές οι ωραίες στιγμές, όταν συμβάλλεις, έστω και λίγο, με τον τρόπο σου να σχηματιστούν χαμόγελα σε πρόσωπα παιδιών που το έχουν πραγματικά ανάγκη. Μια στιγμή που μπορώ να ξεχωρίσω είναι όταν μια μικρή μου μαθήτριά, παίρνοντας το χάρτινο αστέρι ευχής του Οργανισμού, μου είπε: "Κύριε, θα φέρω αύριο από τον κουμπαρά μου ένα κέρμα για να βοηθήσουμε εκείνο το παιδάκι να γίνει καλά". Της χαμογέλασα και σκέφτηκα μέσα μου ότι πραγματικά σε αυτόν τον κόσμο υπάρχει ελπίδα.

Γιατί θεωρείς ότι πρέπει οι Έλληνες να ευαισθητοποιηθούν περισσότερο στο κομμάτι του εθελοντισμού;

Βρισκόμαστε σε μια εποχή που η χώρα μας περνάει μια από τις πιο δύσκολες φάσεις της σύγχρονης ιστορίας της σε οικονομικό, κοινωνικό και αξιακό επίπεδο. Η ανάγκη για ευαισθητοποίηση στο κομμάτι του εθελοντισμού και της προσφοράς είναι πιο αναγκαία από ποτέ. Γιατί δεν πρέπει να ξεχάσουμε ότι είμαστε πάνω από όλα άνθρωποι. Τα υλικά αγαθά έρχονται και παρέρχονται. Ως άνθρωποι, αυτό που πραγματικά θα αφήσουμε πίσω μας ως παρακαταθήκη είναι οι καλές πράξεις. Κι αυτές είναι που θα μείνουν για πάντα.

Φλώρα Κασσαβέτη, Δημοσιογράφος Υγείας και Ευεξίας
15/03/19

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Οι Αθάνατοι

Πίσω και γύρω από τους αθανάτους των ερήμων και των περιβολιών, τα θνητά φυτά και οι άνθρωποι ζουν και υπάρχουν. Ο ουρανός είναι απύθμενος και η θάλασσα πανδέγμων. Οι άνθρωποι και τα φυτά ζουν την ζωήν των. Εκ πρώτης όψεως, τα πάντα φαίνονται αλλοπρόσαλλα, όμως μια πιο προσεκτική θεώρησις του συνόλου καταδεικνύει στα έκθαμβα μάτια των παρατηρητών ότι παντού υπάρχει μία καταπληκτική συνέπεια, μία δομή, μία αρχιτεκτονική — όχι όμως της επιστήμης, ή του ορθολογισμού, όπως εις τας λιθοδομάς, ή τα άλλα κτίσματα, μα που αποτελεί την κατά ποικίλα διαστήματα προσωρινήν όψιν μιας αείποτε εκτυλισσομένης εντελεχείας, μιας αείποτε πολλαπλασιαζομένης διαρθρώσεως και επικοινωνίας, ενός αείποτε τελουμένου μυστηρίου, που άλλοι το ονομάζουν Κόσμον, άλλοι Χάος, ή Αρμονίαν και άλλοι Θεού σοφίαν.

Μέσα εις αυτήν την απέραντον μεγαλοσύνην και τα μικρά και τα παραμικρά έχουν την πλήρη σημασίαν των και την ανυπολόγιστον βαρύτητά των. Και εντός της αδιαλείπτου παρουσίας του αναμφισβητήτου αυτού συνόλου των μικρών και τεραστίων, των ορατών και αοράτων, των λογικών και των αλόγων, οπίσω και γύρω από τους αθανάτους, που φύονται εις τους κρημνούς και ζουν τόσον εις τας ερήμους όσον και εις τας πόλεις, τα θνητά φυτά, τα ζώα και ημείς οι άνθρωποι, όλοι μαζί, εντός και πέραν του ατομικού, παρά τον θάνατον, εις αιώνα τον άπαντα υπάρχουντες ακμάζομεν.

A. Εμπειρικός

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

Να συνοψίσετε τα προβλήματα που εντοπίζονται σύμφωνα με το πρώτο κείμενο στη σύγχρονη νοηματοδότηση της ευτυχίας σε ένα κείμενο 60 – 70 λέξεων.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

B1. Σε μία παράγραφο 80- 100 λέξεων να συγκρίνετε τα κείμενα 1 και 2 ως προς τη νοηματική σχέση και σχολιάσετε τον βαθμό βεβαιότητας με τον οποίο εκφράζονται οι απόψεις στο κάθε κείμενο (για την αιτιολόγηση του βαθμού βεβαιότητας να παραθέσετε μία (1) γλωσσική επιλογή για το κάθε κείμενο).

Μονάδες 15

B2. α. Ο Γιάννης Μπιτζούνης, απαντώντας στη δεύτερη ερώτηση (Κείμενο 2), χρησιμοποιεί το γ' ενικό, το β' ενικό και καταλήγει στο α' ενικό πρόσωπο. Τι εξυπηρετεί, κατά τη γνώμη σας, η διαφοροποίηση του προσώπου των ρημάτων στη συγκεκριμένη απάντηση;

Μονάδες 8

β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση των παρακάτω σημείων στίξης.

1. η θετική ψυχολογία κατέκτησε τις δυτικές, τουλάχιστον, κοινωνίες* με έναν εντελώς φυσικό τρόπο βρέθηκαν... (η άνω τελεία, **Κείμενο 1**, 3η παράγραφος) (μονάδα 1)
2. αυτοί ήταν τομείς στους οποίους έπρεπε να «βελτιωθεί» για να κάνει τη ζωή του καλύτερη (τα εισαγωγικά, **Κείμενο 1**, 4η παράγραφος) (μονάδες 2)
3. επιτρέπει στον καθένα να ελπίζει ότι θα εξελιχθεί σε οτιδήποτε (άρα και στο να είναι ευτυχισμένος) (η παρένθεση, **Κείμενο 1**, 5η παράγραφος) (μονάδες 2)
4. Βλέπω ότι η επαφή με άλλους ανθρώπους – μέσα από το πρίσμα της προσφοράς – με κάνει ευτυχισμένο και με οδηγεί σε ψυχική ηρεμία και γαλήνη. (η διπλή παύλα, **Κείμενο 2**, 3η παράγραφος) (μονάδες 2)

Μονάδες 7

B3. Αν σκοπός του συγγραφέα στην τελευταία παράγραφο του **Κειμένου 1** (η ζωή μας αποκτά αξία... όπως νομίζει ο καθένας) είναι να προβληματίσει τον αναγνώστη να αναφέρει έναν (1) τρόπο με τον οποίο επιχειρεί να το κάνει και δυο (2) διαφορετικές γλωσσικές επιλογές (μονάδες 3) με τις οποίες επιτυγχάνει τον στόχο του, παραθέτοντας τα αντίστοιχα χωρία (μονάδες 2) και εξηγώντας τη λειτουργία τους στο κείμενο (μονάδες 5).

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Γ

Να παρουσιάσετε το ερμηνευτικό σας σχόλιο για το πεζογράφημα του Α. Εμπειρικού (Κείμενο 3) χρησιμοποιώντας τρεις (3) διαφορετικούς κειμενικούς δείκτες και να παραθέσετε τη σκέψη σας σχετικά με τους προβληματισμούς που δημιουργούνται σε ένα κείμενο 150-200 λέξεων.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Δ

Σε μια διαδικτυακή ημερίδα αφιερωμένη στους νέους, αξιοποιώντας δημιουργικά τις ιδέες των κειμένων 1 και 2:

- α) να εκφράσετε τις σκέψεις σας για το πώς αντιλαμβάνονται οι νέοι την ευτυχία σήμερα
- β) ποια η σημασία κατάκτησής της τόσο για τη διαμόρφωση του εαυτού όσο και για την κοινωνική ευημερία. (350- 400 λέξεις)

Μονάδες 30

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Επιμέλεια Θεμάτων :

Νάνσυ Κουτσοθανάση

Ντίνα Πανταζή

από την ομάδα Φιλολόγων του Ομίλου Πρότυπων Φροντιστηρίων ΝΟΥΣ

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Να γράψετε τις απαντήσεις σας μόνο με μπλε ή μαύρο στυλό διαρκείας και μόνον ανεξίτηλης μελάνης. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε μολύβι μόνο για σχέδια, διαγράμματα και πίνακες.
5. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
6. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
7. Χρόνος δυνατής αποχώρησης : Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων